

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliæ Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.8. Perpetua curare debemus sollicitudine anime munditiem, etiam à
rebus minimis, quæ possent illam inquinare ad receptionem SS.
Sacramenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

illis remedium. Quamvis igitur ab his dependen-
 ter & subordinate vivamus, non illa sumere
 oportet nisi in quantum ad hæc præcise condu-
 cit, id est ad fatigationis nostræ & laboris sub-
 levamen, non vero vt ea nostrum sibi futurum de-
 siderium: hoc namque dulcedini tanquam fructus
 sanctissimi Christi, SS. capio Sacramentum, refer-
 natur: huic nos totos decet vt tradamus, tantum-
 que desideremus: *Quem desideraueram*, ita vt
 hæc inferiora à nobis nihil amplius quam sim-
 plicem eorum vsum recipiant ad nostram re-
 creationem laboris, voluntatis nostræ dominium
 soli Deo reseruando: quando panque illud Deo
 perfecte tradiderimus tunc congrue dispositi er-
 mus, animæ nostræ partem erunt & mundæ eius-
 que receptione dignissima.

**§. 8. Perpetua curare debemus sollicitudi-
 ne anima munditiem, etiam à rebus
 minimis qua possent illam inquinare,
 ad receptionem SS. Sacramenti.**

In mystico illo cantico, quod composuerunt
 D. Ambrosius & D. Augustinus, nam vt habet D. Gregorius
 Spiritu sancto interius distante, illud prolo-
 cuti sunt: *Siquidem aliquid, mediatione precedente
 factum est ab illa*: quedam sunt verba ex quibus
 efficax trahimus argumentum quo clare con-
 spicimus quam excellens & supereminens esse
 debeat ornatus habitusque quo par est ad Sa-
 cramentum accedamus Synaxim, quantaque cura no-
 bis sit inuigilandum qua Deo in stomacho ani-
 mæ nostræ debitum concedamus recessum
 quando se nobis in hoc communicat conuiuio,
 vt qualitatibus & dignitati tibi conueniat, quo
 nobis esse possit emolumento: verba sunt hæc:
*Te ad liberandum suscepturus hominem non hor-
 ruisti Virginis uterum.*

II. Expendunt sancti illi Patres quanta hæc sit
 in hoc ex-
 ponit-
 tur Dei
 miseri-
 cordia.
 Expeditur sancti illi Patres quanta hæc sit
 caritas Dei: misericordia qua propter nos verbum
 caro factum est: cum enim tanta sit eius puri-
 tas, eiusque natura diuina spiritualis, non de dig-
 natus est nec abhorruit ingressum in purissimum
 Virginis suum humanam assumpseris natu-
 ram. O singulare beneficium! Maxima fuit hæc
 Dei misericordia qua nos præuenit immeritos
 cumque tanta sit illam in tantum extollunt SS.
 Doctores. Verumtamen ô Domine, quis horror
 in diuinam tuam cadere poterat puritatem ne
 veterum intraret celo puritatem, Paradisum tu-
 rum delictarum, in cuius præsentia sol caligine
 obuoluitur stellæque obtenebrescunt? Pauca di-
 xi quam tibi nauicam parere poterat huius SS.

sinus ineffabilis mundities cui credere debent
 spiritus Angelici etiam purissimi?

Hæc omnia licet vera sint, eo quod puritas
 quam Deus SS. Marti suæ concessit illam omni
 excelesit creaturarum, licet his accedant supre-
 mi Seraphim: nihilominus in cõparatione infi-
 nitæ Dei puritatis cum qua nulla potest cõparari
 puritas, atque supposita infinita Dei immen-
 sitate, respectu cuius nullus dari potest locus qui
 illam comprehendat, licet concurrant amplissi-
 ma sua extensione ipsi cali: horrorem tamen
 adferre poterat illi: præcingere se atque in locum
 illum adeo exiguum & tenebrosum introire:
 quod ab ipso sic factum exspectat Ecclesia: quo
 suprema extollat virginis prærogatiua, quod
 adeo capax perfectiorque fuerit venter eius præ-
 ciosissimus vt illum quem caeli toto suo licet
 ambitu capere non poterunt, capere poterunt
 gratiæ eius excellentia. Deum in illum attra-
 hens: *Qua quem cali capere non poterant tu gre-
 mio conuulisti.* Si igitur ingressum Christi Dñi in
 gremium Virginis Mariæ immaculatam vt su-
 mam misericordiam SS. Patres extollant, eo quod
 cum putum esset adeo & limpidum, nullum ei
 ingressus in illud nauicam attulerit tu perpe-
 de quam infinita futura sit eius misericordia, in
 tuum vellet intrare pectus, nec horrorem
 prouocent imperfectiones eius & spurcitiæ: Est
 vt alium intraret. Virginis purissimæ tanta vo-
 luerit illam gratiarum & munditiæ adornare
 prærogatiua, quæ gratiam & puritatem excedit: Excepit
 rei creaturarum etiam angelorum: confidera puritas
 quanta te cura maneat seruandis in anima tua
 gratiam, quam tibi Deus ex purissima sua largita
 est misericordia: omnemque in corde tuo pro-
 curare puritatem qua rite dispositus accedat ad Sa-
 cramentum.

Quando ingressus est Elias domum mulieris
 illius cuius filius è viuis exceleserat, illico vt in-
 gredientem vidit, exclamauit: *heu vir Dei quis te re-
 cipiat hospicio meritis tuis condigno? Quis in
 domo sua tanta polleat munditie quæ anime
 tuæ respondeat puritati? Quis ea tibi puritate
 seruiat qua te Deus insigniuit? Hoc mihi certum
 factum impossibile: etenim domus mea immunda
 est tuisque purissimis oculis abominabilis, &
 quod, vt peius lugeo, animæ meæ sordetex pec-
 catis contractæ nauicam tibi inferre debent &
 horrorem? Ingressus es ad me vt rememorarer
 iniquitates meas: quamprimum enim terreo ex-
 pisti domus mea limen, occurrerunt mihi pec-
 cata mea, eaque mihi in memoriam obita re-
 uocasti, quorum attentâ enormitate cogitauerunt
 sancti*

sanctitati tuæ dare nequeo hospitium : seuerum
Dei timore supplicium, imo vt certum habeo sig-
num supplicij, exiguæ mez huius præparationis,
quod mihi Deus filium per mortem abstulerit.
Et interfecit filium meum. confesum igitur o-
culos in peccata sua coniecit : nam sibi persua-
debat ex illis se indignam reddi hospite viro
notæ sanctitatis, qualis Elias habebatur : deinde
iudicabat ingressum hominis Dei qualis hic au-
diebat in domum suam, cum esset ipsa peccatrix
argumentum esse quo super se vt certum debe-
ret Dei habere supplicium.

Si igitur ad ingressum viri sancti in domū suā
iudicet mulier singularem præcurrere debere
præparationem, domus suæ & animæ emunda-
tionem, quia vero hæc non præmiserat illam mor-
tis continuo pena sequeretur : tu iudex esto
quanto conuenientior ad ingressum Dei in ani-
mam tuam debeat esse præparatio, quanta præ-
eunte sollicitudo conscientiam tuam expurgan-
di, quantaque præmitti diligentia à te peccata
extirpandi illam inquinantia per peniten-
tiam, dolorem & execrationem. Te appello, quod
si mulier hæc eo quod debeat Eliæ viro san-
ctissimo hospiti ornatum non præparauerit &
cubiculum iuxta requisitam tante pietatis mun-
ditiam, non dubites quin mox filij sui suæ sit
negligentia supplicium : te inquam appello qua-
le putas tuum fore supplicium in tante penam
foecordie qua ipsam recipis sanctitatem non ea
puritate & munditie conscientie & animæ, qua
par est ipsam Dei sanctitatem recipi & purita-
tem ? Nullam aliam femina hæc mortis filij sui
præter peccata sua, causam accusauit, iudicans
talibus criminibus minus ipsa morte inferri non
posse supplicium. Manum tuam mitte in sinum
tuum, tuamque perscrutare conscientiam, atque
in illa innumera eaque grauissima peccata re-
peries, quibus Deum grauius nimis offendisti, &
cognosce quod si Deum intra cordis tui, intro-
miseris habitaculum per hoc SS. Sacramentum,
iustissime timere possis propter hæc à Deo non
minori quam mortis te puniendum supplicio. Non
patitur Deus totius misericordie ad tantam te labi
calamitatem, sed vt perpensa misericordie eius
magnitudine, qua te dignatur se ipsum in hoc
caelesti conuivio tibi tradens, cognoscas eum sit
epulum in quo tibi corpus suum Sanctissimum
sanguinemque exhibet, non audeas temerarius
ad illam accedere mensam nisi admodum mag-
na præmissa præparatione, culparum tuarum em-
undatione, propriæ voluntatis tuæ abnegatio-
ne, seclerum tuorum remissionem, miseræ tuæ

cognitione, eorum quæ carnis sunt & sanguinis
contemptu, perpetua affectibus ad terrena & pe-
nitura valedictione. Attende Dei sanguinem non
eo modo bibendum quo seclerum tuorum po-
tum: nec enim ea alia quam voluptatis tuæ obi-
bis præparatione.

David mi es in præstatio aquam sicut de ci- 26
sterna Bethlehem & fortasse siti ex belli labore VII.
deficiens, occurrit illi singularis hæc aqua & e- David
fugatio suo sitim excitans, quæ hanc illi posset nobis in
sedare, atque necessitate vigente creuit & eius hoc pro-
desiderium, quod suspicans militibus suis non ponitur
verebatur indicare: *O si quis mihi daret porum n- ad exem-*
qua de cisterna qua est in Bethlehem iuxta por-
tam! Bethlehem à Philistæis occupabatur circa 2. Reg. 23.
cisternam tentoria sua milites expande-
runt: *Statio Philistinorum tunc erat in Bethle-*
Audierunt tres inuicem duces hoc Regis sui sus-
pirium, eiusque per hoc desideria: quocirca nullā
interpositā morā periculi cui se euidenter expo-
nebant, medium hostium suorum agmen per-
fracturi, vitam suam alex supposuerunt: & quā
primum hæc verba Rex emiserat iter cisternam
versus arripuerunt, Dñi sui desideria comple-
runt. Eo perueniunt, & Philistinorum copias di-
rumpentes (sic via vi) de cisterna aquam haufe-
runt & Davidi propinarunt hauriendam. Vt pri-
mum aquam vidit sibi propositam, siquid præ-
stitum sibi ab illis placeret obsequium: attamen
periculum expendit cui se supposuerant aquam
allaturi, vtque tanto hanc eorum constitisse no-
tauit impendio, noluit eam bibere, non animus
illi fuit ad porum, illam solummodo sumpsit
sed Deo consecraturus. *At ille noluit bibere, sed*
libauit eam Domino: iudicans aquam hanc quæ
quantum ad periculum empta erat pretio san-
guinis ac vitæ ducum illorum, quibus non habe-
bat in exercitu suo fortiores, nullo posse iure
bibi ab illo qui Deo metitis erat inferiori ac pro-
inde illam soli Deo velle dedicare: *Propius sit*
mihi Dominus ne faciam hoc, Neque sanguinem ho-
minum istorum qui profedi sunt & animarum pe-
riculum bibam! Aqua hæc sanguis est & vita eius
qui illam obtulit hostibus eam seruantibus, quo
mihi illam deferret: nunquid ergo sanguinem
ego bibam? Absit hoc soli Deo conuenit: potus
enim hominum sanguine conquisitus, tanta non
debet vt bibatur facilitate, neque tam exigua es-
iusdem estimatione, sed soli Deo consecratur.

Eia Christiani quam insignis hic locus vobis
proponitur, quo discatis qua deceat vos præpa-
ratione accedere, qua veneratione cultique re-
cipere D. hoc Sacramentum. Considerate in illo
non

VIII. Exhortatio ad vig. iam preparacionem.

non quid minus ipso Christi sanguine contineri, eius vita, corpore, anima & diuinitate: sanguis eius qui tibi prebetur in potum, sanguis est pretiosissimus: *Sanguis meus vere est potus*. Si David igitur aquam recuset bibere de cisterna à tribus illis adductam illi militibus, ea sola motus ratione quia conserbat quod propter periculum effundendi sanguinem suum vitamque perdat, sanguis esset eorum & vita: sanguinem autem vitamque hominum congruum non esse voluntati suæ potum, sed Deo litandum, quatenus per hoc se ad condignam accingeret preparacionis sacrificio debitam quod de illa Deo iam facturus erat. Hic ubi sanguis vitæque est Dei, cum sit totus hic Christus eius anima, corpus & diuinitas; quanta maiori consideratione ad hoc te deceat accedere Sacramentum? Si humanum sanguinem bibere indicauerit David; qui per hoc quod bibit, effunditur, casum esse nullatenus permittendum: bibere Dei sanguinem nulla præmissa alia consideratione quam illam effundere, quale potest hoc perferre pedustæ accedis præciosum hunc haustus sanguinem Diuinumque sumpturus cibum, nulla præuia animæ tuæ preparacione, nulla debita illi conscientie puritate, quanta in hoc Sacramento reperitur tibi igitur persuade, quod sanguinem hunc effundas, & proterendum eicias; id enim de quo, nullum haurimus emolumentum perditum arbitramur. Si igitur accedas non præmissa totali terrenorum abrenuntacione, affectuum carnis & sanguinis, ideoque nullum ex sacra communione fructum haurias, quid aliud est nisi Dei sanguinem effundere hæc non præmissa dispositione illum recipere? Qui ergo tam exigua veneratione sumit Dei sanguinem, ut dicatur effundi eius est supplicij reus? Time o Christiane mortis tuæ, peccati Deus etiam tantis irritatus offensis in te assurgit iræ suæ flagello armatus, nec desilet donec te morti tradiderit.

§. 9. Perierunt filij Israel quando recepto à Deo *Manna*, altera vice carnes appetierunt: mortem suam Christianus timeat, si affectu & desiderio carnali ad communionem accesserit.

27 **E**Duxit Deus ad celebriorem, nominis sui gloriam populique sui commodum filios Israel de Egypto: Vique illos, in terram ducebat promissionis, aliquando tempore permisit eos per deserta diuagari, quibus dum inhæ-

rent se fame timent perituros, quærentque qui cibum illis subministraret carnesque potius comedendas: *Quis dabit nobis ad visendum carnes?* occurrent illis magisque affluerunt pisces, allia, cepe, quibus in Egypto vescerentur & indicabant se modo nutrirî viliionibus: quia licet illis manna Deus præstituerat in cibum illud vitem vir vilius substantiæ despererent, quo magis infirmarentur fameque exhaurirentur eorum viribus roborarentur: *Anima nostra arida est, nihil aliud respiciunt oculi nostri, nisi manna*. Recurrunt ad Moysen ut illis à Deo carnes efflagitet in cibum: efflagitat Moyses illaque à Deo impetrat, & tanta quidem abundantia; usque ad mensum diuersum donec exiret per mare rubrum.

Advertit hic D. Cyrill. quod secundo petierint à Deo carnes: prima vice non illat Deus petentibus concessit, sed Moysen præuenit atque illi loquere populo & dic illi ut se præparet: licet enim illi modo carnes non sim quas petunt, erogaturus, cibum tamen illi ministrato multo sapientiore & vtiliore: illo etenim vescentes suauitate demulcebuntur carnis, perditum, caponum, gallorum, iudicorum, & riuo verbo voluptate fruuntur ciborum maxime gratiorum & exquisitorum: ita ut cibis hic eius sit appetitum gustumque satiaturus, necessitati remediis, obalimentum quo in illo fouebuntur: non est quod defectum timeant, singulos enim fami sine cogruenter explebit, tantumque sumptuosius ac magnus, nec paruo deerit, nec magno supererit. Porro filios Israel admone ut se præparent ad hoc riteque disponant; quibusdam enim dabitur illis conditionibus, quibus si defuerint, illo non fruuntur, fameque eneacti interibunt: præbet illis *Manna*, gustant & experientia discunt tale quid esse quale Deus futurum prædixerat, atque in eo tanta demulcentur suauitate bonerumone cumulo ditantur, ut determinate non possent nomen aliquod, quod alicui horum, in singulari responderet; unde nomen illi imposuerunt admirationis, quia perfecte quid de tanta suauitate dicerent, ignorabant, unde illud vocarunt, *Manna*: quod non est nomen alicui proprium, sed terminus est interrogantis quid est hoc? Et significat quid est hoc? Et cum ita sit quod haberent subsidium, ita sibi comodum & volupe, sibi tamen conqueuntur non satisfactum, sed denno ad Deum recurrunt carnem postulatari: indignantur illis Deus, & quasi fræna laxatis eorum dimitte de siderijs carnes illis depluit, tanta quanta diximus abundantia, ut per naves exirent, nec non sed laues candidas per aera volantes, cœurices in-

I. filij Israel
II. Secundo petierunt
III. Sed ad
IV. Concedatur
V. Carnes
VI. Carnes
VII. Carnes